

"TKP'nin Sesi"

16 Ağustos 1981

Pazar

Bu yayınıımızda şunları dinliyeceksiniz:

1. TKP MK Plenumu üzerine TKP MK'nin Açıklaması

Spiker:Nec.

2. Geçtiğimiz haftanın önemli günlemeleri:

-Baraner yoldaşın 13.ölüm yıldönümü

- Harun Karadeniz'in ölümünün 6.yıldönümü

- Bertol Brehtin 25. ölüm yıldönümü

3. 2-8 : KHP sağık sandalyesinde (4.)
Bir şiir:

4. Kürtçe programımızı

Spikerler: N. / D. / Şerf.

~~merak~~ konusudur.

16.8.81 Yine Türkes'e dönelim, (değerli dinleyiciler.) 1944 yılında kısa bir tutukluluk döneminden sonra, yine ağababalarının koruyucu kanatları altında Türkes yeniden orduya döndü. Irkçılıktan ^{yargılanan} (hüküm) ? ~~giyen~~ biri, orduya nasıl yeniden alındı, burası da merak konusudur ve MHP dâvası sırasında bu konunun açıklığa kavuşmasında yarar olacaktır.

Daha o tarihlerde Türkes, "Nerede bir Türk varsa, Türkiye'nin sınırları oradan başlar" diyordu. Amaçları, Orta Asya'dan başlayıp Macaristan'a kadar uzanan Turan denilen, bir hayali ülke yaratmaktı.

27 Mayıs 1960 darbesi geldiğinde, Türkes, 38 kişilik Milli Birlik Komitesi'nin saflarına sızmayı becerdi. Cemal Gürsel'in yardımcılığı, Başbakanlık Müsteşarlığı postunu kaptı. 27 Mayıs sabahı, halkımız kanlı Bayar-Menderes diktatörlüğünü yıkmanın sevincini yaşarken, "NATO'ya, CENTO'ya bağlıyız" diye radyodan bed sesiyle öten o uğursuz baykuş, işte bu Türkes'ten başkası değildi.

Türkes, 27 Mayıs hareketini ters yola sürüklemek için hep şeye başvurdu. Millî Birlik Komitesi'ndeki öteki faşistler, Rifat Baykal, Münir Köseoğlu, Dünder Taşer ve Ahmet Er ile birlikte Ülkü ve Hedef Birliği adı altında faşist bir rejimin temellerini oluşturmayı denedi. Ama çok sürmedi bu. Altı ay sonra, 13 Kasım 1960 sabahı ardına yediği bir tekmeyle soluğu, yallah, sürgünde aldı. Tâ Hindistan'ın başkenti Yeni Delhi'de. Türkes'in Yeni Delhi sürgünü iki yıldan biraz çok sürdü. Ortalık az çok yatışınca, 1963 yılı başında Türkiye'ye döndü. 1965 yılında öteki faşist kafadarlarıyla birlikte Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi'nin yönetimini tepeden ele geçirdi. ve Nazi türünde paramiliter silâhlı örgütler kurmaya koyuldu. Partinin adını, kapitalist Batı Avrupa'daki kimi benzerleri gibi değiştirdi. Milliyetçi Hareket Partisi yaptı.

İşte Türkiye'de bireysel terör ve yığınsal kırım olayları bu

tarihten sonra başladı. Faşist terör, dal gibi gencecik delikanlıların kanına girmeye koyuldu. İlk kez 1968 yılında Amerikan 6. Filosu'na karşı gösteriler sırasında gencecik bir fidan, yigit Vedat Demircioğlu faşist kurşunlarıyla şehit oldu. Ve artık Amerikan Casusluk Servisi CIA'nın emrindeki faşist namlular gittikçe tırmanan bir ölçüde kan ve ölüm kusmaya başladılar.

Simgeleri, uluyan bir bozkurttu. Ağzından kanlar damlayan uluyan bozkurtların kara gölgesi bir karabasan gibi güzel yurdumuz Türkiye'nin üzerine çökmüştü. Türkes ise Başbuğ, yani yerli Führer diye anılıyordu taraftarları arasında. İleri uzanan, avucu yere dönük sağ kollarla, klâsik Nazi selâmlarıyla karşılanıyordu bozkurtlar arasında.

Ülkenin dört bir yanında silâhlı komando kampları kurulmaya başlanmıştı. Kamplardan birini, eski Millî Birlik Komitesi üyelerinden Dünder Taşer yönetiyordu. Ötekiler Rifat Baykal ile Ahmet Er'in çiftlikleriydi Ege dolaylarında. Her üçü de Cemal Gürsel tarafından tasfiye edilip yurtdışına sepetlenen Millî Birlik Komitesi'nin eski üyeleri. Sırıkla atlama Türkiye eski rekortmeni, emekli Deniz Yarbayı ve yine Millî Birlik Komitesi'nden atılma, Münir Köseoğlu da bu kampların yöneticilerindendi.

Yıl daha 1968, 1969'du. On yıl sonra, 1979'da o zaman Başbakan olan Ecevit'in verdiği rakama göre, tüm Türkiye'deki silahlı komando çetelerinin sayısı 200 bini bulmuştu.

Türkiye Komünist Partisi ta baştan faşist tehlikeye karşı dikkatleri çekti. Daha İkinci Dünya Savaşı sırasında, partimizin yılmaz savaşeri, Türkiye Komünist Partisi Politik Büro üyesi Reşat Fuat Baraner yoldaş'ın "En Büyük Tehlike" adlı el kitabı, faşizme karşı savaşta tarihsel bir belgedir.

Ama o kadar geriye gitmeye gerek yok, değerli dinleyiciler.

MHP denilen faşist yılanın politik sahnede beşını çıkarmasıyla birlikte Türkiye Komünist Partisi halkımıza gerçeği söyledi. "MHP

A Ç I K L A M A

TKP MK Plenumu toplandı. Plenum, uluslararası durumu, 12 Eylül askersel devirmesinden bu yana ülkemizdeki politik gelişmeleri görüştü. Politbüro'nun raporunu, partinin politikasını onayladı. Gerici askersel diktatörlüğe karşı savaşımın ivedi görevlerini saptadı. Partinin bugün karşı karşıya olduğu saldırı koşullarında kadroları koruma önlemlerini gözden geçirdi. Gündemdeki tüm sorunlara ilişkin kararlar oy birliğiyle onaylandı.

MK'nin derin gizlilik ve yoğun tutuklamalar altında Plenumu toplaması, anti-komünist saldırıya Türkiye işçi sınıfının devrimci yanıtıdır. Merkez Komitesi'nin Leninci birliği her zamankinden daha çok güçlendi. Plenum, parti sıralarında birliğin daha da pekişmesini parti üyelerinin devrimci iyimserlikle gözlerini geriye değil, ileriye çevirmelerini sağlayacaktır. Plenum, partimizin, uğranılan tüm kayıplara karşın, ileriye doğru yeni ve güçlü bir atılım yapabileceğini vurguladı. Parti yönetimini güçlendirdi. Plenum, TKP'nin bu zor koşullarda da Kongre toplayabileceğini kanıtladı. Politbüro'yu 5. Kongre hazırlıklarını tamamlamakla görevlendirdi.

MK Plenumu, dünyanın yaşadığı çok kritik bir dönemde toplandı. İnsanlık, barış mı savaş mı sorunuyla yüzyüzedir. Barış ve silahsızlanma için savaşımın başını Sovyetler Birliği, sosyalist ülkeler topluluğu çekiyor. MK Plenumu, SBKP'nin 26. Kongresi'nin somut barış önerilerinin Türkiye halkının çıkarlarını da yansıttığını açıkladı. Bunun karşısında nükleer silahlanmaya hız veren emperyalizm, özellikle yeni atom roketleri, Nötron bombası üretimine geçen Amerikan emperyalistleri, Regan Hükümeti yer alıyor. Bu güçler uluslararası durumu sertleştiriyor. Bir termönükleer savaş tüm insanlığı yok edecektir. Türkiye de bunun dışında kalmayacaktır. Halkımız daha şimdiden NATO'ya bağımlılığın yükünü acı bir biçimde ödüyor. İşsizlik, yoksulluk, zorbalık en başta ABD emperyalizmine bağımlılığın, NATO'culuğun sonuçlarıdır. Barış için savaşım, genel ulusal çıkarlar için savaşım, demokrasi ve toplumsal ilerleme için savaşım, sıkı sıkıya bağlıdır. Plenum en geniş çevreleri barış hareketine kazanma görevini partinin önüne koydu.

MK Plenumu, sağıcı askersel diktatörlüğün ilerici güçler üstündeki baskılarını olağanüstü sertleştirdiği koşullarda toplandı. Bir yıla yakın süre içinde, cunta, hiçbir ulusal sorunu çözemedi. Egemen güçlerin, bunalımdan sürgü zoruyla da çıkamadıkları her geçen gün daha iyi anlaşılıyor. Cuntanın tutumu temel doğrultusu bakımından emperyalizm ve işbirlikçi tekelci burjuvazinin çıkarlarını yansıtıyor. Bu politika bir yandan milyonlarca emekçi için, orta katmanlar, tekelci olmayan kapitalistler için ağır sonuçlar doğuruyor. Öte yandan bu politika, yerli-yabancı tekellere büyük vurgunlar sağlıyor. Bu politika cuntanın içindeki ve dışındaki en gerici, en militarist ve Amerikancı öğelerin konumlarını güçlendiriyor.

Ekonomik bunalım sürüyor. Emperyalistlerin, başta ABD'nin ülkemiz üstündeki baskıları daha da artıyor. NATO'nun yeni gerginlik stratejisi çerçevesinde topraklarımızı Amerikan "çevik kuvvetleri" için kullanma yönünde dayatmalar sürüyor.

Emperyalizmin ve en gerici, işbirlikçi tekelci çevrelerin kışkırttığı terörizm kuşkusuz bugün geniş ölçüde önlenmiş bulunuyor. Ne ki, cunta ilerici güçler üstündeki baskıları giderek yoğunlaştırıyor. Bu güçlere karşı işkence, yığinsal tutuklamalar, faşizme özgü yöntemler kullanılıyor. MK Plenumu, TİP, TSİP gibi işçi partilerine, CHP'ye, Kürt demokrat örgütlerine, DİSK, TÖB- DER, KÖY-KOOP gibi işçi, köylü ve öğretmen örgütlerine, İGD, Genç-Öncü, İKD gibi gençlik ve kadın örgütlerine yönelik saldırıları sert bir biçimde kınadı. Bu yurtsever örgütlerin ve partilerin terörizmle hiçbir ilgisi olmadığını kamuoyu iyi biliyor. Plenum, cuntanın çağırdığı sözde "Kurucu Meclis" in demokratik bir meclis olmadığını saptadı. Cunta, gerçekte kurduğu gerici diktatörlüğü sözde "yasallaştırma", parlamenter bir örgüte gizleme çabasıdadır.

Emperyalistlerin ve işbirlikçi tekelci burjuvazinin dayatmaları, uunta ve çevresinde ayrılıklar yaratıyor. Cuntanın en gerici öğeleri, onların destekçileri ülkemizi Amerikan emperyalizminin güdümünde serüvenlere itmek istiyor. Gerici çevreler anti-komünizmi, anti-Sovyetizmi yoğunlaştırıyor. Bir avuç tekelci vurguncunun çıkarları adına halkımızın derin yoksulluğunu koyulaştırmak yolunda çabalarını arttırıyor. Binlerce yurttaşın kanına giren ve ülkeyi faşizmin karanlığında boğmak için erki ele geçir-

meye yeltenen faşist MHP, gerici basında savunuluyor. Kimi konularda cunta ve çevresindeki belirli kesimler ABD emperyalizminin, işbirlikçi tekellerin dayatmalarını tümüyle uygulamıyor, gericilikle liberal burjuvazi arasında sallantılı bir tutum izliyor. Bu durum cuntanın çelişkili, "dengeci" politikasında yansıyor.

Askersel diktatörlük koşullarında da savaşımdan bir gün bile geri durmayan TKP, gericiliğin yeni bir saldırısına uğradı. Plenum, partinin uygulamalarında görülen eksikleri ve yanlışları ele aldı, eleştirdi. Bunları ortadan kaldırma yollarını belirledi. Parti örgütlerimiz yaralar aldı. İllegal çalışma ilkelerini her zaman eksiksiz uygulayamamak polisin saldırısını kolaylaştırdı. Partiye saldıran "sol" oportünist "İşçinin Sesi" gurubu da tutuklamalara ortam hazırladı. Bu gurubun başındakiler öteden beri parti gizliliğini açığa vurarak partiye hıyanet etti. Binlerce ilerici insana ağır işkenceler altında TKP üyeliği kabul ettirilmek isteniyor. Kaba anti-komünist kışkırtmalarla yurt-severler faşist nitelikli 141. ve 142. maddelere göre yargılanmak isteniyor. Burjuva basınına sızdırılan çoğu kez yalana dayalı haberler, yalnızca parti üyelerini şaşırtmak ve inançlarını sarsmak amacını güdüyor. Ne ki, cunta TKP'ye karşı giriştiği saldırıda amacına ulaşamamıştır. Partinin yönetici kadrolarını ve sağlam çekirdeğini yokedememiştir. TKP, gericiliğin en barbarca saldırısına karşın yaşıyor. Hiçbir güç Türkiye proletaryasına canıyla, kanıyla bağlı TKP'yi yok edemez. Hiçbir güç ulusal çıkarların en tutarlı savunucusu TKP'yi çökertemez.

MK Plenumu, tüm ulusal demokratik güçlerin birleşmesiyle, cunta rejimine, son verilebileceğini vurguladı. Ulusal, demokratik geçici devrimci bir hükümet kurmanın, devleti demokratikleştirmenin, anti-emperyalist, anti-tekel dönüşümleri gerçekleştirme zorunluluğunu belirtti. Demokratik Kurucu Meclis için seçimlere böyle bir hükümetle gidilebileceğini açıkladı.

Plenum tüm parti kadrolarının dikkatini her şeyden önce, anti-emperyalist, anti-faşist, anti-tekelci, anti-şövenist güçlerin tek cephesini gerçekleştirme sorunlarına çevirdi. İşçi sınıfının, emekçilerin, tüm halkımızın önünde duran ertelenmez temel görev, en geniş ulusal ve demokratik güçleri birleştirmektir. Daha bugünden emperyalist baskılara, tekellerin amansız sömürüsüne, cuntanın baskılarına karşı, barış, demokrasi ve

toplumsal ilerleme uğrunda savaşımaya yetenekli önemli güçler ortaya çıkıyor. Yığınlarda 12 Eylül devirmesi karşısında desteğin yerini ikircim, ikircimin yerini hoşnutsuzluk alıyor.

Plenum, cuntanın demokratik hak ve özgürlüklerle yönelik saldırısına karşı koymakta ikircim gösteren çevrelere uyarıda bulundu. Öte yandan bugünkü askersel diktatörlüğü faşist olarak niteleyen, ya da cunta içinde ve çevresindeki çelişkilerden yararlanmayı yadsıyan, bu çelişkileri önemsiz sayan görüşleri de eleştirdi.

Bugün cunta karşısında ikircimli tutum alan Atatürkçü güçlerle, reformist çevrelerle, dinsel anti-emperyalist kesimlerle eylem birliği olanakları vardır. Kürt ulusal hareketinin belirli bölümlerini eylem birliğine kazanmak olanaklıdır. Plenum, cephe sorunlarını ele alırken, partimizin Kemalizm, ordu ve dinsel çevreler üstüne görüşlerini geliştirdi. Yurtsever subaylarla halk hareketinin bağlaşmasının önemini vurguladı.

Plenum, özellikle işçi partileriyle eylem birliğini güçlendirme ve politik birlik perspektifinde kalıcılaştırma istemini belirtti. DİSK ve Türk-İş üyeleri arasında birlik sendikal hareketin gündeminde baş yeri alıyor.

Anti-emperyalist demokratik geniş bir gençlik hareketi yaratmak görevi özveriyle direnen ilerici gençlerin önünde duruyor.

TKP, ABD'nin "çevik kuvvet" planını, NATO'nun roket politikasını boşa çıkartmak, NATO'dan çıkmak, topraklarımızdaki atom yığınaklarını, emperyalist saldırı üslerini kaldırmak için savaşımlara destek veriyor. TKP, bir avuç işbirlikçi tekelin, birbiriyle kaynaşan yerli-yabancı endüstri ve banka sermayesinin tüm devlete sınırsız egemen olmasını önlemek, emekçilerin yaşam koşullarını iyileştirmek için savaşımlarla omuz omuzadır. Cuntanın ilerici güçler üstündeki baskılarını geriletmek, kapatılan sendikaların açılmasını, faşizme karşı tüm politik partilerin üstündeki yasakların kaldırılması, yurtsever, demokrat tutukluların serbest bırakılması, gerçek bir demokrasi için savaşımlar herkes TKP elini uzatıyor, onlarla birlikte savaşıyor.

MK Plenumu, partinin durumunu inceledi. Herşeyden önce, örgüt ve kadroları korumak, yeni koşullara uygun savaş araçlarını, biçimlerini, yöntemlerini geliştirmek için gereken önlemleri aldı.

Parti yaşamından "sol" sekterliğin tüm izlerini silmek, komünistlerin yığınlar arasında çalışma stilini düzeltmek, yığınların olduğu her yerde, en gerici yığın örgütlerinde bile çalışmak, buralarda yığınları örgütlemek için atılması gereken adımlar saptandı. İlkesel ama esnek ve ayırmımlı bir politika, en geniş bağlaşıklık sistemi, yığınlar arasında doğru bir çalışma stili, örgüt ve kadroların korunması, tartışmaların ağırlık noktalarını oluşturdu. Plenum tüm ajitasyon, propaganda organlarımızı MK'nin bu çizgisini daha başarılı, daha aktif biçimde yığınlara, kadrolara benimsetmekle görevlendirdi.

TKP MK Plenumu, zindanlarda, işkence altında, partimizin Türkiye işçi sınıfının onurunu dimdik ayakta tutan yoldaşlarımızı, komünist partisi üyeliğiyle suçlanan binlerce yurtsever ilerici dostlarımızı ateşli komünist duygularla selâmladı. Halkımızın bu en yiğit evlatlarıyla dayanışma içinde olan tüm kardeş komünist partilerine, tüm uluslararası ilerici güçlere teşekkürlerini iletti.

TKP MK Plenumu, dünya komünist hareketinin Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi ilkeleri temelinde birliğini savundu. Kardeş komünist ve işçi partilerinin genel bir forumunun toplanmasının, uluslararası gelişmelerin bugünkü evresinde taşıdığı büyük önemi bir kez daha vurguladı.

12 Ağustos 1981

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi

Ya Hep Beraber

Ya Da Hiç Birimiz

1.

Kim mi kurtaracak seni, köle ?
Görevçeler seni, kardeş,
yuvarlananlar uçuruma,
duyacaklar çığlıklarını:
Seni köleler kurtaracak kurtaracaksa !

Ya Hep Beraber ya da hiç birimiz.
Kurtulmak yok tek başına
yumruktan ve zincirden.
Ya hep beraber ya da hiç birimiz.

2.

Kim mi kurtaracak seni, aç insan ?
Bize gel ekmek istiyorsan,
bize gel, kıvrananlara açlıktan.
Biz gösterelim sana yolu:
Biz açlar vereceğiz sana ekmeği !
Ya hep beraber ya da hiç birimiz.
Kurtulmak yok tek başına
yumruktan ve zincirden.
Ya hep beraber ya da hiç birimiz.

3.

Kim mi alacak öcünü, yenilmiş adam ?
Vurulmuşsan madem,
gel yaralıların yanına.
Gerçi biz zayıfız, kardeş,
zayıfız, yaralıyız ama,
alırsak, biz alırız önünü senin.

Ya hep beraber ya da hiç birimiz.
Kurtulmak yok tek başına
yumruktan ve zincirden.
Ya hep beraber ya da hiç birimiz.

4.

■ Kim tutacak elinden, bitik kiři ?

Birleşmek zorundadır başkalarıyla
yoksulluğa dayanamayan.

Birleş sende yoksullarla, durma.

Birleş yarına bırakmayanlarla bu işi.

Ya hep beraber ya da hiç birimiz.

Kurtulmak yok tek başına
yumruktan ve zincirden.

Ya hep beraber ya da hiç birimiz.

Bertholt Brecht

("Yabanel", aylak kültür ve sanat dergisi: Sayı 2, Nisan 1981

16-8-1981 Şerif

TKP'nin Sesi

Kürtçe

REGİN ÇILDIRDİ YORUMU'NUN ÖZETİ

REGIN DIN BÙ !

Serokê Emerîqayê Regin fermana vekêşana bomba Nötronê da.
Ey hi xebera bêxêr her derê ~~xxvxxx~~ cîhanê ~~x~~ bi vî peyvê hat per-
 gînanandin. Regin dînbû!

Regin ev fermana xweye hemberê mirovîti bergeh kirye roja
6 gelawêjê êşkere kin. Eva bê semed nîne. Ev mirov xwerinîya emper-
yalîstên Emerîqayê jêmaye yeke, û ji bavan derbasê kûran dibe. ~~Eva~~
~~ma xwe xaxîya dî xîhanê xaxî dî kinî xaxî xwe xaxî dî xîhan.~~ dixwezin
li cîhanê axatî bidomînin. Armanca wan, nîyetê wan û stratejîya wan
êşkereye. Ev armancdikin bi roketên nôtromê bi gazên kuştinê derbe
kîta hemû jîndîyên hemberê xwe bikujin. ¹⁰ seetî,
wanderingê bê gan, mirî. Xan, mal, ên bê jîn çî heye wê tev wanara bi-
mîne. Hova nejdewânên Emerîqayê pey plan û dînîtiyek ahakî direvin

Eva, rûyek medelyonê, rûyek mirovî xwerîyê emperyalîste. Rûyê din jî-
vî hindik bêtar nîne. Serokê Emerîqayê, dengbarê ser, dengbarê şî-
xilê derwelat, Pentagon, CÎA, hê ^{nuhava} ~~vêgavê~~ ^{vetêşandina} va ser plana çekirina bomba
nêtronê planên nû dihonînin. Ev plan, planên bombên nêtronê wê kude-
ran bêne avêtinê ye. Li welatên endamên NATO'yê ~~da~~ wê bawêjin. Serê
serîda li navika Ewrûpayê, jî axê ~~li~~ welatên endamên NATO'yê da
wê bawêjin. Wê bavêjine ser kê? Ser Yekîtiya Sovyetîyê, ser welatên
sosyalîst.

Hêabên van di vî babetê da pir hêsane. Ji axê ~~axê~~ dinêna roket-
tên xwe wê bavêjin. Bi vana, bi Emerîqayê tu tiştek "wê nebê! Eva
^{Leuboy? ye ku} filima wextekî regin li Holiviltê di van da dileyîst nîne. Akamê
dînîtiyek ahakî ne Ewrûpa, ne Emerîqa, ne jî tu cîyek wê nemîne.
Erde me wê tev bibe xwelî.

Ev plana Waşingtonê gelê me, Tirkîyayê zef nêzîk eleqede
dere dike. Ça? Tirkîya hundurê NATO'yê da ye. Enetolî bi ^{wepêhên} ~~wepêhên~~

êê êrêsiyê, bi lodên çekên serî atomê va barkirîye. Pentagon dix-
weze nêtronan li van wergehan jî ~~xîkîkî~~ bide cîkirin, wê bixwe-
ze. Cerîba zordayînek ahakî berê jî pêkhatibû. Milîtarîstên Eme-
rîqayê şixulê nêtronê hê salên ^{70'} ~~heftê~~yan da damezirandibûn. Hemberê ^{protestoyên} ~~zordayînan~~ gelên cîhanê dîveyah mabûn cîyê xwe da binînin. Cî-
yê xwe da bijimêrin. Wê ga, dîn jî Tewlê xwe dawêje. Hê jî hardi-
be. Û ev kuçikê har ~~je~~ gelêne jî gezkirinê, gelêne jî di doja
nêtronêda şewitandinê, xwelîkirinê wê ~~amexxaxekîna~~ netirse.

Haşîtiya cîhanê hemberê xeterîyek herî mezine. Tirkîya
der cîhanê nîne. Rastîya han generalên cuntayê ku li welat dîkta-
torayek îşk didomînin ^{gey} nabînin ? Neditîna van ^{Keyşa} ~~bê~~ ^{tunmeye} ~~keyse~~. Kenan Ev-
renê General çend roj berê li Çenekqelê, ^{Eneşertelere} peyva xweda ji haşîti-
ya cîhanê û welatê behskir. Ew ^{di} got gel bila nebine neyarê hev. Bag-
! Lê çi heye, ew dibêje "em dikarin li welat haşîti pêk bînin lê

cîhanê haşîti pêkanîn destê me da nîne. Hişa han, dîtina han şase.
Çima? Erê iro Tirkîya tenê serê xwe nikare haşîtiya/~~serê xwe~~ ^{cîhanê}
peydabike. Hêzek vî yê ussa tunne. Lê çî hehe dikare/~~li~~ ^{hundurê sera} cîhanê ha-
şîti, hêrama me da ewleyî peydakirinê da ciyekî bi anor bigrê, We-
jîbartên erênî pêkbîne. Bi çî? Destur nede Emerîqa li Enetoliyê
çekên atom û nêtronê lodbike, evî dikare pêkbîne. ^{bi} ~~Dikare/wergehên~~
Emerîqayê ser axên me rakirinê evî pêkbîne, ji NATO'yê derketinê va
di kare evî pêkbîne.

Partê Komunîst Tirkîyayê hemberê xiyanetên hevkarên emper-
yalîstan, hemberê kesên ku anora netewî dawêjine hundurê heriyê
ji berê va şer didomînin, vê ji vî pêştatir jî ev sera bi anor
hê bi hêztir wê were domandin.

Kesên bi rastî welatparêz, bi rastî haşîti xwez, bi rastî
gelê me, welatê me hezdike, heskî dibe general, hebî çî dibe bila
be, pey Reginê aîn, pey zîyayê har, nameşe. Tu rêbirê ^{de welatên} ~~ê~~ serwest evî

pêknayîne.

Yan doja atomê! Yan jî niştimanek, ~~yan~~ cîhanek sad!

Rêyek din tunne!

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Geçtiğimiz haftanın önemli günlemeleri

p. - Geçtiğimiz hafta içinde önemli günlemeler yer aldı D.D. Partimizin 2.Kongresinin 59.yıldönümü, Baraner yoldaşın 13.ölüm yıldönümü, ilerici gençlik hareketinin önderlerinden Harun Karadeniz'in ölümünün 6.yıldönümü ve devrimci ozan, tiyatro yazarı Bertol Brecht'in 25.ölüm yıldönümü...

N- - D.D. Önce TKP'nin savaş tarihinde önemli bir yer tutan II.Kongreye değinelim ~~22~~. TKP MK genel sekreteri Bilen yoldaş;"I.Kongreyle II.K Kongre arasındaki süreci çok çetin,sert bir süreç"olarak tanımlar. TKP I.Kongresi 10 Eylül 1920 yılında toplanmıştı.II.Kongre 15 Ağustos 1922'de yapıldı.Birinci Kongreyle Türkiye-

deki bütün komünist örgütler bir çatı altında,yurt çapında tek bir partide toplandı.İşçi sınıfı yepyeni bir örgütle,yepyeni bir silahla ortaya çıktı,sınıf savaşımında yeni bir aşamaya ayak bastı. Burjuvazi TKP'ne karşı kanlı saldırıya geçmekte gecikmedi.Kurulduğundan 5 ay sonra Mustafa Suphiler,15'ler,Merkez Komitesi üyeleri barbarca öldürüldü,Karadeniz'de boğuldu.TKP çok ağır bir yara aldı. Yaralarını sarması,kendini toparlaması gerekti.Strateji ve taktiğini yeni duruma göre ayarlamalıydı.Kongreye gidilmesi ertelenemez bir zorunluktuktu.II?Kongre öncesinde TKP MK bir bildiri çıkardı.Yeni Hayat dergisinde yayınlanan bu ~~bildiride~~ bildiride şöyle deniliyordu: "Halihazırdaki Millet Meclisi hükümeti,emperyalizme,istilacılara karşı mücadeleyi sürdürdükçe,Sovyetlerle dostluğa devam ettikçe,iç politikada halkın,işçinin,köylünün menfaatlerini korumaya hazır

olduğunu ispat ettikçe,TKP,bu hükümeti desteklemeye hazırdır."

Ayrıca,"Türkiye burjuvazisinin emperyalizme karşı mücadelesinin,ob-
jektif olarak,devrimci savaşa,proletaryanın,Türkiye emekçilerinin çı-
karlarına uygun düştüğü"belirtiliyordu.Kurtuluş savaşı,ateş boyların-
da yeni bir aşamanın eşiğine gelmişti.Kongreye gidilmesinin bir nede-
ni de buydu.Kongrenin gündemi,bir ay öncesinden 18 Temmuz 1922 günlü
Bolu gazetesinde basıldı.12 sorun ele alınıyordu.Kurtuluş savaşının
bu döneminde TKP'nin politik tutumu,ulusal sorun ön plana alınıyordu
Bütün yurtsever güçlerin,örgütlerin cephe birliği özellikle belirti-
liyordu.Çözümleyici ana sorun;Anayurda dalan emperyalistleri toprak-
larımızdan söküp atmaktı.

TKP II.Kongresinde de komünistleri,bütün yurtseverleri savaş
boylarına çağırdı.Komünistler bu çağrıya uydular.

TKP o dönem açık çalışıyordu.Kongresi de açık olacaktı.Kongre

için hükümetten izin alınmıştı.Ancak kongrenin yapılacağı tiyatro binasını İçişleri bakanlığının polisleri yaktılar.Kongreye gelen Fransız Komünist Partisi delegesine kurşun sıkıldı.Provokasyonlar,baskılar birbirini izledi.Fabrikalardan gelecek işçi komünist delegelere engeller,yasaklamalar çıkartıldı.Gene de bu delegelerin % 80'i kongreye geldi.Kongre açıldı.Bir gün çalıştı.Ertesi gün hükümet kongreyi yasakladı.Bunun üzerine kongreyi gizli sürdürme kararı alındı.Küçükkesat bağlarında gizli beş oturum yapıldı.Partinin savaş platformu,politika-sı onaylandı.Yeni merkez komitesi seçildi.Genel sekreterliği Salih Hacıoğlu getirildi.

TKP'nin II.Kongresinden iki hafta sonra,Kuvayı Milliye orduları düşmana karşı genel saldırıya geçti.Bütün İzmir,özellikle Halkapınar işçileri vuruştular.9 Eylül'de düşman denize döküldü.Üç gün sonra, 12 Eylül 1922'de Ankara hükümeti TKP'ye yasak koydu.TKP MK bu zorba-

lığı açıkladığı bir bildiriyle protesto etti: "TKP işçi sınıfının partisidir. Bu parti, uluslararası proletarya ordusunun, ~~komünist partilerinin~~ bir koludur. Hiçbir yasak, hiçbir yasa bu partiyi savaştan alakoyamaz!" dedi. TKP, 61 yıldır bu yasağı tanımamıştır. Özverili savaşından geri durmamıştır. Çetin savaş deneylerinden geçti, geçiyor. Ama her zaman emperyalistlere, sömürücülere karşı savaştı, savaşacaktır.

Δ. --- D.D. Geçtiğimiz hafta içinde ikinci önemli günleme 12 Ağustos 1968 yılında ölen Baraner yoldaşımıza aitti. Baraner daha genç yaşında Büyük Oktobr devrimine, onun önderi Lenin'e, Türkiye işçi sınıfının savaşına bağlandı. 1926 yılında TKP'nin savaş sıralarında yer aldı. Reşat Fuat Baraner, TKP'nin sıralarında her türlü görevi, sorumluluğu yüklendi. MK'de P.Büro'da, MK genel sekreterliğinde bulundu.

Baraner yoldaş, komünist direngenliğin örneğiydi. 20 yıla yakın zin-

danlarda yatmış, en ağır işkenceler altında komünist moralini korumasını bilmiştir.

Baraner yoldaş, TKP'nin sıralarında Mustafa Suphilerden sonra Marksçı-Leninci, enternasyonalist çizginin başlıca savunucularındandır. Baraner yoldaş sınıf düşmanlarına, TKP'nin düşmanlarına karşı amansızdı. Leninci çelik disipline bağlıydı. Baraner yoldaş, bugün partimizin yönetiminde bulunan MK genel sekreteri Bilen yoldaşla birlikte, oportünist, likidatör guruplara karşı ardıcıl bir savaş yürüttü. Baraner yoldaşın Bilen yoldaşla arkadaşlığı 1934 MK Plenumunda burjuvaziyle sınıf işbirliği çizgisi izleyenlere karşı Leninci çizgiyi savunma temelinde ^{endi.} kopmazcasına perçinlendi. TKP MK bu iki savaşçıyı partinin en sorumlu yerlerine getirdi.

Partimiz, ölümünün 13. yıldönümünde komünist Baraner'i saygıyla anıyor.

N. - D.D. İlerici, devrimci gençlik hareketinin önde gelen isimlerinden Harun Karadeniz, 15 Ağustos 1975'de gencecikken, 33 yaşında aramızdan ayrıldı ~~ÖÖÖ~~. İşçi sınıfının savaş yolunda yürüyen ve savaşım veren Harun'u burjuvazi her fırsatta hapse attı. Burjuvazinin işkencelerine faşist teröre boyun eğmedi. Yakalandığı amansız hastalıktan, yurtdışına çıkma izni verilmediği için öldü. 1965'lerde gençliğin enti-emperyalist, anti-faşist demokratik savaşımının ön saflarında yer alan Harun Karadeniz, 10 yıl boyunca, burjuvaziyle ve hastalığıyla pençelexşerek savaştı. Türkiye emekçi halkı, ilerici gençliği, yiğit Harun'u unutmayacak...

D- -- D.D. geçtiğimiz hafta önemli bir günlemede, devrimci sanatçı Brecht'in 25. ölüm yıldönümüydü. Sosyalist ülkelerde gösterilerle anılan Brecht, proletaryanın devrimci edebiyatının önde gelen isimle-

rindendir. Bertolt Brecht 1898'de Güney Almanya'nın Angsburg kentinde doğdu. 1. emperyalist harbin acı sonuçlarını gördü. Bu onda harbe karşı köklü bir etki yarattı. Harp sonrasında Almanya'da, Büyük Oktobr Soslist Devriminden etkilendi. 1930'ların başında Brecht, Almanya Komünist Partisinden yana tutum aldı. Bu süreci 1930-32 arasında Komünist Partisinin yığın ajitasyonu için yazdığı öğretici oyunlarda görüyoruz. Bu dönemde işçi sınıfımızın, Türkiye devrimci güçlerinin de çok yakından tanıdığı Gorki'nin "Ana" romanını tiyatroya uyguladı. Bu yıllarda geliştirdiği epik tiyatro kuramı ve yöntemini daha sonraları diyaletik tiyatro gibi terimler altında ifade etti. Tüm yaşamı boyunca emperyalist harplere, Hitler faşizmine, kapitalizmin azgın sömürüsüne karşı tutum aldı, yapıtlarını emekçi halk için verdi Brecht; "Kaleminle yazarak savaş! Sen yalnız bir savaşçı değilsin! Okurun da senin yan sıra savaşa girecektir," diyordu. Brecht yaşamını, sanatını ve savaşını

Alman ulusunun ilk sosyalist devletinin, erki ele geçiren işçi sınıfının hizmetine adadı. Sosyalist gerçekçi kuramın bu büyük sanatçısı bugün ölümünün 25.yıldönümünde saygıyla tüm dünya halklarının işçileri ve demokratik güçlerince anılıyor.

D. P. Lendi ~~Brecht~~ Brecht'in "Ya hep beraber, ya da hiç
birimiz" başlıklı şiirini
dinliyoruz.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Bu yayımda "Geçtiğimiz haftanın önemli gündemleri"
başlık altında;

TKP M.K. yayıncı Ayhan Atılınin Ağustos sayısında
yer alan "Birliğin solumu senelleri" başlık
yayın

"Fasit ~~ve~~ MHP elebelerine fidele sondolye" ^{ve}
konulu belgesel dizinin 4'cu bölümüne ^{(ve}
müf programı

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VE YAYINLARI